

ettiği bir hadiste

“Zaman yaklaşacak, ameller azalacak, ahlâk bozulacak, fitneler artacak, dünya kirlenecek ve adam öldürme olayları artacak” denilmiştir (Buhârî, 24, “Fitne”, 5; İbn Mâce, “Fitne”, 25). Ayrıca Hadis bilginlerinden İmam-ı Buhârî, zamanla insanlar arasında bilgi ve dindarlık farkları kalkıp herkesin cehalette ve din konularındaki gevşeklikte birbirine benzemeleri, amellerin azalması, fitnenin çoğalması, öldürme olaylarının artması, can güvenliğinin ortadan kalkması gibi olumsuz gelişmelerin vuku bulacağını haber veren hadisleri “Fitnelerin Zuhuru” başlığını taşıyan bir “bab”da toplamak suretiyle fitne kavramının kapsamını din, ahlâk, ilm ve sosyal ilişkiler anlamlarını kapsayacak şekilde geniş tutmuştur (bk. Buhârî, “Fitne”, 5). Fitne her zaman insan için bir sıkıntı veya risk anlamı taşır. Ancak fitne olarak değerlendirilen bir durumla karşılaşan insanın bunun bir imtihan olduğu bilincini koruyarak bu tehlikeli sınavı başarıyla sonuçlandırması mükemmeliyetli bir başarıdır. Bu başarıdan bakıldığında fitne, inanma iradesini daha da güçlendirme, ahlâk bakımından arınma, insanın imanındaki kararlılığını ve erdemli yaşayışını kanıtlama fırsatı vermesi itibarıyla feridin veya toplumun din ve ahlâk gelişmesine katkısı olan bir imtihan ve deneme yolu olarak da değerlendirilmektedir (Kur’an Yolu, 1/295). Fitne kavramının tarih boyunca binlerce insanın ruhunda derin izler bıraktığı bir gerçektir. Gökten inen dinlerde de binlerce insanın inan ve ahlâk konusunda zaman zaman son derece ağır imtihanlar yaşamakta, okuyup ve okuyulmuş yazıtlarla karşı karşıya kalabilmektedirler. Bu sebeple Kur’an-ı Kerim’in, söz konusu fitneler karşısında mutlaka tedbirli olmayı ve olabildiğince bu gelişmelerle mücadele etmeyi amaçlayan uyarısının önemi hâlâ tazeliğini korumaktadır. Toplum içinde inan ve ahlâkın bozulması, baskı, zensizlik, kargaşa, hukukun çiğnenmesi, hakka dayanmayan çirkin hâc kim olması ve bencil kulluk imtihanının kaybedilmesi tehlikesi, ya el birliği ile engellenecek ya da bunun zararı sınırlı kalmayacak, hak edenlerin yanında suçlulara da dokunacaktır. Çünkü onlar da fitnenin ortadan kalkması için ellerinden geleni yapmadıkları, haksızlığa karşı mücadele etmedikleri için kusurlu ve sorumludurlar. Bunların içinde hiçbir kusuru olmayan okuyup okumayan bir grubun (cizler) bulunması tabiidir. Allah bunlara, günahları ve kusurları olmadığı halde başkaları yüzünden uğradıkları felâket ve acıların karşılığını hâc hâc verecek, bu acılara değen, “keşke dînyaya tekrar dînem de buna benzer acılar yaşasam” dedirten ölümlü ve karşılıklar lîfedecektir, O’nun sîneti (kanunu) bîyledir (Kur’an Yolu, 2/536-537). İdris BOZKURT

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)